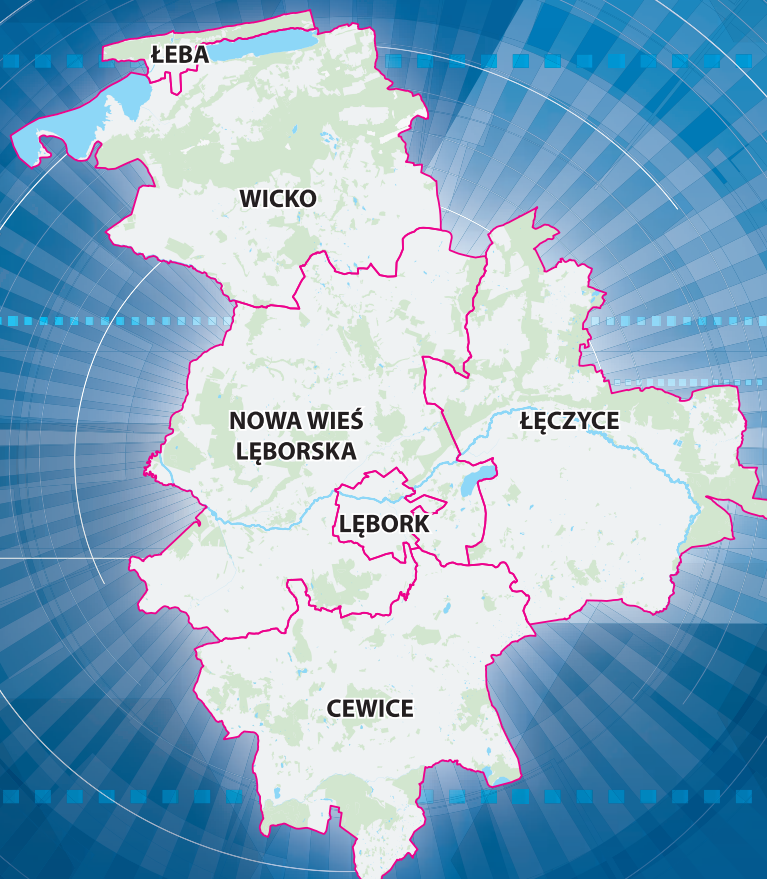

Miejski Obszar Funkcjonalny Lęborka

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Obszar funkcjonalny

Miejski Obszar Funkcjonalny Lęborka, składający się z terenów Gminy Miasto Lębork, Gminy Nowa Wieś Lęborska oraz Gminy Łęczyce, określony został w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Pomorskiego w oparciu o przeprowadzone badania ciężarów, powiązań, migracji i dostępności komunikacyjnej dla Województwa Pomorskiego. W wyniku podpisanego w dniu 7 stycznia 2014 r. listu intencyjnego oraz zawartego porozumienia z dnia 8 kwietnia 2014 r. MOF Lęborka poszerzył swoje granice o obszar Gminy Cewice i Wicko oraz Gminy Miejskiej Łeba. W składzie Wspólnej Reprezentacji Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka znalazły się zatem wszystkie gminy z terenu Powiatu Lęborskiego, Gmina Łęczyce, Powiat Lęborski, a także 5 przedstawicieli organizacji pozarządowych, stowarzyszeń oraz środowiska przedsiębiorców.

MOF Lęborka tworzą gminy silnie powiązane turystycznie, gospodarczo i funkcjonalnie. Największym miastem w tym rejonie jest Lębork. Miasto z dużą tradycją kulturową, bogatą historią i zabytkami, stanowi centrum usług edukacyjnych, medycznych oraz zapewnia miejsca pracy. Celem utworzenia MOF Lęborka jest podjęcie między jednostkami samorządu terytorialnego ścisłej współpracy zmierzającej do rozwoju społecznego i gospodarczego całego obszaru oraz lepsze przygotowanie się do pozyskania wsparcia rozwojowego ze środków europejskich.

W wyniku licznych, wewnętrznych spotkań Wspólnej Reprezentacji MOF Lęborka, jakie odbyły się od momentu zdefiniowania obszarów funkcjonalnych, tj. od czerwca 2013 r., dokonano m.in. analizy barier i potencjałów rozwojowych obszaru w takich dziedzinach jak rozwój gospodarczy, edukacja, ochrona zdrowia, transport, środowisko, atrakcyjność zawodowa i społeczna, a także kulturalna i turystyczna. Ponadto określono priorytetowe cele i kierunki działania zmierzające do zrównoważonego rozwoju naszego obszaru funkcjonalnego.

Obszar boryka się z problemami charakterystycznymi dla mniejszych aglomeracji miast o znaczeniu powiatowym, czyli brak miejsc pracy, utrudniony dostęp do rynku pracy, a także niewystarczająco rozwinięta baza rekreacyjna. Skupiono się zatem m. in. na działaniach sprzyjających rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw, na poprawie niewystarczająco rozwiniętego systemu transportu zbiorowego, ułatwiającego dojazd do pracy oraz podjęciu działań, których skutkiem będzie rozwój ośrodków edukacyjnych, medycznych oraz bazy rekreacyjnej, a także na wsparciu turystyki, wspomagającej wiele dziedzin gospodarki i generującej miejsca pracy. Wśród wypracowanych przedsięwzięć, zapisanych także w Zintegrowanym Porozumieniu Terytorialnym, zawartym pomiędzy MOF Lęborka a Samorządem Województwa Pomorskiego, których realizacja pozwoli zminimalizować przedstawione wyżej problemy, znalazły się:

- aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców MOF Lęborka;
- budowa węzła integrującego podsystemy transportu zbiorowego i indywidualnego wraz z budową i modernizacją dróg dojazdowych, ścieżek oraz tworzenie tras rowerowych o charakterze transportowym, a także rozbudowa tunelu dla pieszych,
- termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na obszarze MOF Lębork,
- zapobieganie niekorzystnym następstwom chorób cywilizacyjnych powodujących wykluczenie społeczne i zawodowe,
- wdrożenie interoperacyjnych systemów informatycznych w SPS ZOZ w Lęborku,
- modernizacja sieci ciepłowniczej,
- rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” w Czarnówku

Opracowanie: Urząd Miejski w Lęborku

Projekt i druk: Agencja reklamowa MiroArt

Zdjęcia: materiały pochodzące od Powiatu i Gmin, wchodzących w skład MOF Lęborka

Źródło finansowania: Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 – 2013.

Ponadto Miejski Obszar Funkcjonalny Lęborka zaangażował się w realizację strategicznych przedsięwzięć Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, tj.

- promocję terenów inwestycyjnych, we współpracy z Agencją Rozwoju Pomorza S.A., w projekcie „Invest in Pomerania”,
- „Kajakiem przez Pomorze”, którego celem jest udostępnienie dla kajakarzy wodnych szlaków, których potencjał jest niewykorzystany, wraz z poprawą standardu infrastruktury turystycznej, a także udostępnienie dziedzictwa kulturowego i naturalnego w obszarach położonych wzdłuż pomorskich szlaków wodnych,
- „Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy”.

Dla dalszego rozwoju MOF Lęborka bardzo istotne jest także podejmowanie kolejnych działań związanych z kompleksową rewitalizacją. Realizowane w ujęciu kompleksowym przedsięwzięcia będą obejmowały w szczególności wspieranie integracji społeczno – zawodowej mieszkańców zdegradowanych obszarów, rewaloryzację, modernizację i adaptację istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych, działania związane z ochroną zabytków, w tym prace konserwatorskie i restauratorskie oraz systemy poprawy bezpieczeństwa publicznego. Wszystkie projekty w tym zakresie realizowane będą w sposób partnerski.

Dogłębna, ekspercka analiza potrzeb i problemów rozwojowych zawarta zostanie natomiast w Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka, na wykonanie której otrzymano dofinansowanie z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007 – 2013. Przedstawiać będzie ona diagnozę obecnej sytuacji społeczno – gospodarczej, określi wizję i misję rozwoju MOF Lęborka, a także wyznaczy obszary priorytetowe, cele strategiczne oraz operacyjne. Stanowić będzie narzędzie realizacji wspólnej polityki społeczno – gospodarczej oraz ponadlokalnych działań rozwojowych.

PROJEKT „OBSZAR FUNKcjONALNY ZIEMI LĘBORSKIEJ”

Realizowany z dotacji Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w ramach Konkursu Dotacji na działania wspierające jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania współpracy w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych.

Czas trwania: 12.03.2014 r. – 30.06.2015 r.

Cele projektu:

Celem głównym projektu jest określenie granic i kierunku rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego Lęborka, opracowanie strategii rozwoju obszaru i upowszechnienie podejścia funkcjonalnego w planowaniu przestrzennym, promocja zintegrowanego, partnerskiego podejścia do rozwiązywania problemów obszaru.

Cele szczegółowe:

- prawidłowe wyznaczenie granicy miejskiego obszaru funkcjonalnego (delimitacja);
- rozwój i wzmocnienie powiązań funkcjonalnych między miastem a gminami;
- wsparcie gmin partnerskich w zakresie przygotowania dokumentacji dla projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 i partnerskie podejście do znaczących zagadnień dotyczących obszaru;

- przeciwdziałanie problemom rozwojowym ośrodka lokalnego - Lęborka, a co za tym idzie depopulacji tego obszaru oraz utraty jego funkcji gospodarczych;
- wsparcie we wdrażaniu założeń wynikających z koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju;
- wzmocnienie współpracy między partnerskimi JST koniecznej do realizacji wspólnych działań w ramach obszaru funkcjonalnego;
- identyfikacja wspólnych celów rozwojowych dla danego obszaru;
- wzmocnienie atrakcyjności obszaru funkcjonalnego.

Grupa docelowa objęta projektem

Planowany obszar funkcjonalny tworzy 7 Jednostek Samorządu Terytorialnego - Gmina Miasto Lębork (lider) wraz z Powiatem Lęborskim, Gminy: Nowa Wieś Lęborska, Łęczycze, Wicko, Cewice oraz Gminą Miejską Łeba. Partnerzy wspólnie tworzą obszar ciągły przestrzennie wyodrębniony ze względu na zbliżone cechy geograficzne, społeczno-gospodarcze oraz potencjał w rozwoju turystyki. Określając obszar brano pod uwagę również procesy migracyjne, powiązania transportowe, dojazdy do pracy oraz ośrodków edukacyjnych i medycznych. Z przeprowadzonych wstępnych analiz wynika potrzeba włączenia do obszaru funkcjonalnego gminy Łęczycze, ze względu na relacje pomiędzy tą gminą a jednostkami samorządu terytorialnego powiatu lęborskiego oraz jego bezpośrednie sąsiedztwo (ok. 4 km do granicy powiatu).

Lider projektu: Gmina Miasto Lębork

Partnerzy projektu: Powiat Lęborski, Gmina Łęczycze, Gmina Nowa Wieś Lęborska, Gmina Cewice, Gmina Wicko, Gmina Miejska Łeba.

Zakładane rezultaty:

Dzięki zakładanym w projekcie produktom zwiększą się szanse partnerskich JST na uzyskanie dofinansowania zewnętrznego na realizację inwestycji kluczowych z punktu widzenia obszaru funkcjonalnego. Gminy będą dysponować dokumentacjami technicznymi co wpłynie znacząco na oszczędność środków finansowych. Dzięki projektowi inwestycje będą starannie zaplanowane i realizowane w partnerstwie (aspekt jakościowy, synergia działań).

Aspektem jakościowym jest też wypracowanie trwałych zasad współpracy i wymiany doświadczeń szczególnie w obszarze powiązań funkcjonalnych między miastem a ościennymi gminami.

Bezpośrednim rezultatem projektu będzie możliwość pozyskania funduszy na inwestycje na obszarze funkcjonalnym, co wpłynie na rozwój obszaru.

Wartość projektu:

Kwota ogółem: 976 100,00 zł (100%)

Kwota dotacji: 878 490,00 zł (90%)

Kwota wkładu własnego: 97 610,00 zł (10%)

Ratusz Miejski

Wybudowany w 1900r. w stylu neogotyckim. Nad całością góruje wieża z okazałym, czworobocznym hełmem, zakończonym ażurową latarnią z iglicą. Głównym, reprezentacyjnym pomieszczeniem jest tzw. Sala Rajców nakryta drewnianym belkowanym stropem, której okna zdobią piękne witraże z wizerunkami herbów miejscowej szlachty, która je ufundowała. Witraże znajdują się także w klatce schodowej ratusza.

Miasto Lębork

Lębork leży w pradolinie Łeby - Redy, od południa graniczącej ze wzgórzami Pojezierza Kaszubskiego należącego do Pojezierza Wschodniopomorskiego, a od północy z Wysoczyzną Żarnowiecką wchodzącą w skład Pobrzeża Koszalińskiego.

Miasto zajmuje obszar 18 km², który zamieszkuje ok. 35 tys. mieszkańców. Jest stolicą powiatu, w skład którego wchodzi gminy Nowa Wieś Lęborska, Wicko i Cewice oraz dwie gminy miejskie Lębork i Łeba.

Lębork posiada również bardzo dogodnie połączenia komunikacyjne. Leży bowiem przy międzynarodowej trasie drogowej E28 Gdańsk - Szczecin (droga krajowa nr 6). Z Lęborka jest niespełna 30 km do nadmorskiej Łeby z jej portem i mariną jachtową oraz do Słowińskiego Parku Narodowego z unikalnymi w Europie ruchomymi wydmiami. 65 km na wschód zaczyna się Trójmiasto, a 55 km na zachód Słupsk. Do najbliższego portu pełnomorskiego w Gdyni jest ok. 60 km., a do portu lotniczego w Gdańsku ok. 80 km.

Od północy i południa Lębork otaczają częściowo zalesione stoki wzgórz morenowych o mocno pofałdowanej rzeźbie. Lasy zajmują około 20% powierzchni miasta. Ze względu na urozmaicenie ukształtowanie terenu, okolice Lęborka mają wyjątkowo atrakcyjne warunki, na przykład do uprawiania turystyki rowerowej. Swój raj mają tu też wodniacy. Około 4 km na wschód od Lęborka leży otoczone lasami jezioro Lubowidzkie, a przez samo miasto przepływa spławna

Kościół św. Jakuba

Świątynia ta zbudowana została jako budowla obronna. Jej budowę datuje się na 1345 rok, lecz nie ma co do tego pewności. Stąd też przyjmuje się przelotem XIV i XV wieku za okres powstania kościoła. Jest to orientowana świątynia gotycka zbudowana z cegły o wątku gotyckim. Zbudowana na planie prostokąta z wyodrębnionym od strony wschodniej prezbiterium. Od zachodu znajduje się kwadratowa wieża z głównym wejściem ozdobionym ostrołukowym portalem. Wnętrze podzielone jest osmiobocznymi, tynkowanymi filarami na trzy nawy, nakryte sklepieniem gwiaździstym. Wewnątrz barokowy ołtarz, rokokowa ambona i cenne tabernakulum z kości słoniowej. W zakrystii zachowało się unikatowe sklepienie, tzw. kryształowe.

Mury obronne

Lębork jest jednym z niewielu miast na Pomorzu, które posiada dobrze zachowane średniowieczne mury obronne. Ich wzniesienie rozpoczęło w 1341 roku, a zakończono około 1363. Ich całkowita długość wynosiła 1220 metrów. Fortyfikacje posiadały 32 baszty i półbaszty, w tym baszty narożne, dwie bramy: Gdańską i Słupską oraz dwie furty. Mur obronny był wysoki na 6 m i nie posiadał blankowania. Mury zbudowane są z cegły o wątku polskim i wedyjskim. Niektóre fragmenty w partiach przyziemnych wzniesiono z granitowych otoczków.

Baszta Bluszcza

Basztą Bluszcza jest integralną częścią miejskich murów obronnych. Zbudowana została w czasie wznoszenia miejskich fortyfikacji czyli około 1363 roku. Jej nazwa wywodzi się stąd, że porastał ją gęsty bluszcz. Zimą 1855 roku bluszcz w skutek ostrych mrozów wymarł. Odtąd pozostała tylko nazwa. Konstrukcja tej baszty odbiega od pozostałych baszt wchodzących w skład średniowiecznych miejskich obwarowań. U swej podstawy baszta jest czworoboczna. Od drugiej kondygnacji jej kształt zmienia się na ośmioboczny. Przykryta jest spiczastym dachem krytym dachówką. Dach zwieńczony jest czopem z miedzianą kulą. Elewację stanowi charakterystyczny dla lęborskich fortyfikacji wzór cegieł zwanych zendrówkami, których ciemny kolor wyróżnia się, tworząc motywy graficzne.

Zamek Krzyżacki

Do najstarszych zabytków Lęborka należy również część zamku krzyżackiego wzniesionego w południowo-wschodnim narożniku miasta lokacyjnego. Zamek istniał już w 1363 roku i był siedzibą Dytrycha von Loupheima pierwszego krzyżackiego wojty Lęborka. Zachowany do dzisiaj budynek to dom zakonny - drugi co do wielkości w ówczesnym państwie krzyżackim. Jednakże wielokrotne przebudowy dokonywane w czasach późniejszych zniekształciły pierwotny wygląd zamku. Dziś zamek jest siedzibą Sądu Rejonowego.

rzeka Łeba z dopływem zwanym Okalicą. Zatem naturalne ukształtowanie terenu, położenie, otaczająca przyroda i walory krajobrazowe pozwalają na czynne spędzenie wolnego czasu w formie spacerów, wędrówek pieszych i rowerowych, wędkowania czy też żeglowania.

Dno doliny Łeby leży na poziomie ok. 20 m n.p.m. Szczególnie malowniczo prezentuje się przylegający do koryta rzeki zalesiony Pagórek Czartoryja (50 m wysokości), na którego szczycie stoi charakterystyczna, przypominająca zamek, wieża ciśnień.

Historia Lęborka jest ściśle związana z dziejami Polski i Niemiec. We wczesnym średniowieczu ta słowiańska osada nosiła nazwę Lewino i należała do książąt Pomorza Gdańskiego. Według zapisu pomorskiego kronikarza Restorfa, Lębork był już miastem w 1285 roku, lecz poza tym zapisem nieznanym jest żaden inny, potwierdzający ten fakt, dokument. Natomiast istnieje dokument z 1341 roku potwierdzający nadanie praw miejskich chełmińskich, które Lębork otrzymał z rąk Dietricha Burgaffa von Altenburgha, Wielkiego Mistrza Zakonu Krzyżackiego. W latach 1310-1454 Lębork należał do państwa krzyżackiego. Po rozpoczęciu wojny 13-letniej, król Kazimierz Jagiellończyk wcielił miasto wraz z Pomorzem Gdańskim do Polski. W 1455 roku Rada Gdańska przekazała Lębork księciu pomorskiemu Erykowi II. W 1490 roku Lębork przeszedł w ręce księcia pomorskiego Bogustawa X, jako posag jego żony, córki Króla Kazimierza Jagiellończyka. Stan ten trwał aż do 1637 roku, kiedy po bezpotomnej śmierci księcia Bogustawa XIV Lębork włączony zostaje do Polski. Tylko 20 lat miasto należało do Polski, gdyż już w 1657 roku król Jan Kazimierz na podstawie traktatów welawsko-bydgoskich odstępuje je Fryderykowi Wilhelmowi, elektorowi brandenburskiemu. Do roku 1698 elektorzy składali hołd królom polskim. Później Fryderyk II zaniechał odnawiania zawisłości lennej. W 1773 roku na mocy artykułu IV traktatu rozbiorowego Lębork wcielony został do prowincji Pommern, w której znajdował się

aż do marca 1945 roku. W wyniku ofensywy styczniowej 10 marca 1945 roku, po burzliwych i zmiennych kolejach losu, Lębork wraca do Polski.

Na liście Narodowego Instytutu Dziedzictwa znajduje się 16 obiektów usytuowanych na terenie miasta, w tym m.in.:

- obszar Starego Miasta, XIII
- kościół par. pw. św. Jakuba, XV, XVII, 1907-10
- kościół ewangelicki ob. rzym.-kat. pw. NMP Królowej Polski, 1866-70
- ewangelicka kaplica cmentarna, 1870
- miejski ratusz, 1890 – 1900
- budynek poczty, 1905
- budynek starostwa, 1914
- spichrz, kon. XIX
- spichlerz solny, ob. zbór zielonoświątkowców, XVII, XX

Wieża ciśnień

Na szczycie Wzgórza Czartoryja stoi wieża ciśnień, z której wspaniale widać panoramę miasta. Wieża ciśnień wzniesiona została w 1912 roku jako Wieża Bismarcka. Zbudowano ją na Górze Parkowej w centrum Parku Chrobrego na wysokości około 28 m. U stóp wieży w czasie międzywojennym i tuż po II wojnie światowej funkcjonowała kawiarnia (tzw. Parkowa, wcześniej Restaurant Bismarck), która spełniała funkcję wieży ciśnień oraz platformy obserwacyjnej.

Starówka

Ulica Staromiejska w Lęborku stanowi główny szlak handlowo – spacerowy miasta z zabudową z przełomu XIX / XX wieku. Mimo, że większość z dawnych kamienic uległa zniszczeniu w 1945 roku, to sporo z nich odbudowano. Dziś lęborski deptak i Plac Pokoju z elementami rekreacji oraz piękną fontanną w centrum miasta przyciąga morze turystów.

Powiat Lęborski

Powiat Lęborski leży w północno-zachodniej części województwa pomorskiego. Swym zasięgiem obejmuje obszar 707 km² na którym zamieszkuje 64.000 mieszkańców. Od wschodu graniczy z powiatem wejherowskim, od zachodu z powiatem słupeckim, a od południa z powiatem bytowskim. W skład powiatu wchodzi dwa miasta: Lębork i Łeba oraz trzy gminy wiejskie: Cewice, Nowa Wieś Lęborska i Wicko.

Dogodne położenie geograficzne powiatu, dostępność do morza, jeziora, bagna i lasy sprawiają, że jest on jednym z bardziej malowniczych regionów województwa pomorskiego. Występują tu naturalne szerokie plaże, ruchome wydmy, dzikie nie zmienione gospodarką człowieka zakątki, bogactwo świata fauny i flory oraz interesujące formy krajobrazu które sprawiają, że każdy może zachwycić się swoistym i niepowtarzalnym pięknem „odkrytych” przez siebie miejsc. Zdrowe powietrze, czyste i wolne od pyłów, łatwo przepuszcza promienie ultrafioletowe i podczerwone. Dla zdrowotnych warunków szczególnie w miejscowościach nadmorskich nie bez znaczenia jest zwiększona zawartość niektórych składników chemicznych zwłaszcza jodu występującego w powietrzu, wodzie i roślinności morskiej. W bliskim sąsiedztwie znajduje się Słowiński Park Narodowy, uznany przez UNESCO Światowym Rezerwatem Biosfery. Tylko tutaj istnieje i nawiązuje coraz więcej „zagranicznych” kontaktów jedyne księstwo w Polsce - Księstwo Łebskie.

Zespół Pałacowo - Parkowy w Godętowie

Stopa wiatraka typu „Holender” w Pużycach

Młyn wodny na rzece Łebye w Łęczycach

Gmina Łęczyce

Gmina Łęczyce, położona jest w powiecie Wejherowskim i sąsiaduje z następującymi gminami:

- od północy z gminą Choczewo,
- od północnego - wschodu z gminą Gniewino,
- od wschodu z gminą Luzino,
- od południa z gminą Linia,
- od zachodu z gminą Nowa Wieś Lęborska.

Gmina Łęczyce jest gminą leśno-rolną o obszarze wynoszącym 232,69 km², w której użytki rolne stanowią 9.862 ha (42%), natomiast tereny leśne zajmują 11.840 ha (50,8 %).

Gminę można podzielić na trzy różniące się od siebie strefy:

- Dolinę rzeki Redy i Łeby - wraz z terenami zalewowymi i jednoczesnym intensywnym rozwojem mieszkalnictwa w miejscowościach Strzebielino, Bożepole Wielkie i Bożepole Małe. Silnie narażonych na ekspansję budownictwa mieszkaniowego i usługowego wzdłuż trasy krajowej.
- Rolno-leśną - pagórkowaty obszar wysoczyzny, z pozostałościami gospodarki rolnej wielkotowarowej i dawnych założeń dworsko-parkowych. Niektóre miejscowości zostały zaliczone do bardzo cennych pod względem kulturowym.
- Leśną - zwarte kompleksy leśne, w niektórych miejscach przecinane niewielkimi polanami rolniczymi z samotniczymi siedliskami. Obszar ten charakteryzuje się dużymi spadkami i różnicami terenu, o dużej różnorodności krajobrazu, oczkami wodnymi i terenami podmokłymi.

Most kolejowy w Karczemkach k. Rozłazina

Most wybudowany w latach 1903 - 1905 i oddany do użytku w 1905 roku. Znajduje się na zmkniętej linii kolejowej Pruszcz Gdański - Łeba (odcinek Lębork - Kartuzy wybudowany ok. 1905 r.), na szlaku Lębork - Rozłazino w pobliżu miejscowości Rozłazino. Pod mostem przepływa Młyńska Struga. Wysokość budowli w najwyższym punkcie wynosi ponad 18 m. Linię kolejową zawieszono dla ruchu w 2001 roku. Obecnie Wiadukt wykorzystywany jest głównie przez amatorów wspinaczki.

Kościół parafialny p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Brzeźnie Lęborskim

Poewangelicki kościół neogotycki wzniesiony w latach 1911/1912 na miejscu rozebranego kościoła ewangelickiego z 1804 r. Od 1946 r. kościół katolicki. Kościół wyróżnia się dobrze zachowaną, charakterystyczną się wyważonymi proporcjami bryłą, dobrze zachowanym wystrojem elewacji i bogatym wystrojem wnętrza. Stanowi cenny przykład prowincjonalnej architektury sakralnej z początku XX w.

Jezioro polodowcowe

Jezioro Lubowidzkie

Największy chodak na świecie

Gmina Nowa Wieś Lęborska

Gmina Nowa Wieś Lęborska jest jedną z największych gmin w województwie pomorskim. Na 270,39 km² mieszka 13 tys. osób, co daje wskaźnik zaludnienia średnio 48 osób na 1 km². Położona jest w północno-zachodniej części województwa pomorskiego, w środkowej części powiatu lęborskiego. Gmina leży w dolinie rzeki Łeby pomiędzy terenami wysoczyzn Pojezierza Kaszubskiego i Pobrzeża Kaszubskiego. Od strony południowej otoczona jest kompleksami leśnymi stanowiącymi część Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”. Jest to obszar urozmaicony topograficznie i atrakcyjny pod względem klimatycznym i krajobrazowym.

Przez teren Gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa Nr 6 relacji Szczecin - Gdańsk, droga wojewódzka Nr 214 relacji Łeba - Lębork - Bytów. Przez teren Gminy przebiegają również linie kolejowe relacji Szczecin - Gdynia oraz Lębork - Łeba. Główną miejscowość naszej gminy, Nową Wieś Lęborską, zamieszkuje ponad 2 tys. ludzi. Nowa Wieś Lęborska pełni funkcje gminnego ośrodka usługowego, mieszczą się tu podstawowe urzędy, instytucje i obiekty użyteczności publicznej. 38 miejscowości wsi położonych w naszej gminie tworzy 22 sołectwa.

Zróznicowana rzeźba terenu oraz duże, otwarte przestrzenie tworzą malownicze krajobrazy i wręcz zachęcają do wędrowek pieszych, rowerowych czy konnych. Sieć rzeczna, a zwłaszcza rzeka Łeba stwarza dogodne warunki do uprawiania turystyki kajakowej, ale również do innej aktywności związanej z wodami powierzchniowymi.

Stanowisko archeologiczne nr 5 w Czarnówku

To wyjątkowy rarytas archeologiczny. Odkopane cmentarzysko (nekropolia) pokazuje nam, jak w pradziejach i we współczesnym średniowieczu żyli ludzie na tych ziemiach. Chowano tu zmarłych przez prawie 4000 lat!!! Podczas prowadzonych prac znaleziono również liczne obiekty związane z kultem zmarłych oraz osadnictwem np. piece do wypalania ceramiki.

Kościół p.w. Najświętszego Serca Jezusowego w Chocielewku

Jest to kościół - pomnik zbudowany w latach 1922-26 z inspiracji marszałka polnego Augusta von Mackensena, poświęcony mieszkańcom wsi, żołnierzom poległym w czasie I wojny światowej. Wiele elementów wystroju świątyni nawiązuje do pruskich symboli wojskowych - dębowych liści i żelaznych krzyży. Do ciekawych elementów wyposażenia należą: witraże o militarnej treści, polichromowana empora oraz szklane mozaiki. Charakterystycznym elementem jest nisza z kamienną chrzcielnicą udekorowana i oświetlona oknem z gołębiami, jako symbol ducha świętego. Jest to typowe połączenie funkcji sakralnej i pomnikowej.

Słowiński Park Narodowy

Został utworzony 1 stycznia 1967r. W 1977r. został uznany przez UNESCO jako Światowy Rezerwat Biosfery. Główną atrakcją SPN są ruchome wydmy, których bardzo drobny piasek pod wpływem wiatru przemieszcza się na wschód zasypując drzewa. Atrakcją w drodze na wydmy jest Wyrzutnia rakiet, która od 1940 roku było Hitlerowskim Poligonem Rakietowym.

Neptun

Ulica Kościuszki

Gmina Miejska Łeba

Łeba położona jest w północnej części powiatu lęborskiego pomiędzy jeziorami Łebsko i Sarbsko, przy ujściu rzeki Łeby do Morza Bałtyckiego w otulinie lasów Słowińskiego Parku Narodowego oraz Rezerwatu Mierzei Sarbskiej.

Łeba w roku 1357 otrzymała prawa miejskie. Pomimo że była niedużym miastem, prowadziła rozległy handel z miastami hanzeatyckimi. Rozwój komunikacji kolejowej i drogowej zapoczątkował turystyczne dzieje miasta. Ze względu na swe krajobrazowe i przyrodnicze walory, Łeba stała się wówczas ulubionym miejscem wypoczynku niemieckich gwiazd i artystów. Intensywny rozkwit miejscowości pod względem turystycznym przyniosły dopiero lata powojenne. Począwszy od kwietnia 1945 r. aż po dzień dzisiejszy, Łeba jest chętnie odwiedzany kurortem letniskowym, a także ważnym ośrodkiem rybackim.

Na zachód od miasta rozciąga się jedna z głównych atrakcji Łeby - Słowiński Park Narodowy z ruchomymi wydmy. Słowiński Park Narodowy utworzono w 1967 r., a rok później został uznany przez UNESCO za Światowy Rezerwat Biosfery. Na jego terenie znajdują się ruchome wydmy, przez wielu nazywane Polską Saharą, bowiem wędrują one na wschód w kierunku Łeby z szybkością 3-10 m rocznie. Najwyższym wzniesieniem jest Góra Łącka osiągająca wysokość nawet do 42 m n.p.m. Przesuwające się wydmy zasypały stare miasto Łeba oraz okoliczne wsie Chusta i Łączki. Na terenie parku występuje ponad 200 gatunków ptaków, z czego ok. 140 to gatunki lęgowe.

Port Jachtowy

Jest pierwszym tego typu przedsięwzięciem zrealizowanym na polskim wybrzeżu. Otwarty w 1998 roku, zawijają do niego jachty z całego świata. Historycznym wydarzeniem był rejs Krzysztofa Baranowskiego dookoła świata. W porcie znajduje się też replika świerkowej tratwy, która powstała na pamiątkę samotnej żeglugi Andrzeja Urbańczyka.

Park Nadmorski Łąbodzi Staw

Położony jest w centrum Łeby i posiada rozbudowany system ścieżek, dzięki czemu dostępny jest z każdej strony. Staw ten to pozostałość dawnego koryta rzeki Łeby. Ciekawostką jest to, że przed wojną staw był połączony z morzem podziemną rurą doprowadzającą do niego wodę morską.

Karwicke źródlika

Kościół p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Bukowinie.

Koń Trojański z Oskowa

Gmina Cewice

Miejscowość Cewice usytuowana jest w centralnej części Gminy. Znajduje się w odległości 15 km od Lęborka oraz 100 km od Gdańska i 55 km od Słupska.

Przez teren Gminy bieżą dwie drogi krajowe: nr 212 – Chojnice-Osowo Lęborskie i nr 214 – Łeba-Kościeryna-Warlubie.

Gmina Cewice zajmuje obszar o powierzchni 187,9 km². W jej skład wchodzi 11 sołectw: Bukowina, Cewice, Karwica, Łebunia, Maszewo, Osowo Lęb., Oskowo, Pieski, Popowo, Siemirowice, Unieszyno.

Gmina w większej części położona jest na Pojezierzu Kaszubskim, natomiast jej południowe i zachodnie krańce znajdują się w granicach Wysoczyzny Polanowskiej.

Ogromnym atutem naszej gminy jest środowisko przyrodnicze. 51% powierzchni gminy stanowią obszary krajobrazu chronionego. Obszary te w południowo-wschodniej części gminy graniczą, ze znajdującym się poza jej granicami administracyjnymi, Kaszubskim Parkiem Krajobrazowym.

Przez teren gminy przepływają cztery rzeki: Bukowina, Okalica, Struga Krępkowicka oraz Unieszynka. Na obszarze gminy położonych jest 18 jezior. Największe z nich to: Brody, Oskowo, Osowskie oraz Święte. Jezioro Święte ma unikatową wartość przyrodniczą - jest jednym ze 160 istniejących w Polsce jezior lobeliowych. W wodach rzek, strumieni i jezior żyją liczne gatunki ryb: karaś, kleń, leszcz, lipień, płoć, sandacz, stynka, szczupak, śliz.

Kościół p.w. Michała Archanioła w Łebuni.

Kościół p.w. Michała Archanioła został zbudowany w 1870 roku. Usytuowany jest na niewielkim wzniesieniu, na którym odkryto wcześniej cmentarzysko ludności pomorskiej z wczesnej epoki żelaza z grobami skrzynkowymi. Jest to budowla orientowana, zbudowana z cegły licówki. Świątynia ma prezbiteriałną, pięcioboczną absydę, dwie przybudówki po obu stronach oraz wieżę z portalem głównego wejścia od zachodu. W wieży zawieszono trzy dzwony metalowe, odlane w 1870 roku w stalowni w Bochum. Wystrój wnętrza ma charakter typowy dla zborów ewangelickich.

Dwór z 1880 roku i park w Cewicach.

Dwór w Cewicach, wybudowany około 1880 roku, położony jest na wschodnim końcu wsi. Budynek, wzniesiony z cegły na kamiennym cokole, ma charakter neoklasycystyczny. W pobliżu dworu usytuowany jest park przydworski, założony prawdopodobnie w pierwszej połowie XVIII wieku. Jego atrakcją jest pomnik przyrody - aleja bukowa. Wiek tych drzew szacuje się na 180-220 lat. W parku znajduje się również obelisk upamiętniający miejsce męczeńskiej śmierci ks. Edmunda Roszczyniańskiego - wejherowskiego prałata zamordowanego przez hitlerowców. W pobliżu szkoły znajduje się również inny pomnik przyrody - lipy drobnolistne, rosnące wzdłuż ogrodzenia.

Jezioro Sarbsko

Jest przybrzeżnym zbiornikiem położonym ok. 1 km od morza. Posiada dość muliste dno i porośnięte trzciną brzegi. Jego powierzchnia wynosi 651,7 ha. Głębokość maksymalna 3,2 m, ale w wielu miejscach poziom wody ma tylko jeden metr. Ta niewielka głębokość i duża powierzchnia sprawia, że jest to doskonałe miejsce do nauki windsurfingu. Szkoły znajdują się m.in. w Nowęcinie, Żarnowcu. Wokół jeziora biegnie malownicza trasa rowerowa o długości 31 km. Ponadto przez jezioro przepływa rzeka Chelst, która wpada do pobliskiej rzeki Łeby. Dzięki czemu tworzy się ciekawa trasa kajakowa. Kajaki można wypożyczyć w Łebie w wielu punktach rzeki Chelst, oraz w ośrodkach wypoczynkowych, zwłaszcza położonych w pobliżu jeziora Sarbsko.

Wiatrak murowany z 1765 r. przebudowany w drugiej połowie XIX w. pałac i park z 1856r.

Park Rekreacyjno - Edukacyjny Sea Park w Sarbsku

Gmina Wicko

Na południe, wschód i zachód od Łeby coraz bardziej modnego kurortu znajduje się gmina Wicko, najciekawszy zakątek ziemi łębskiej.

Bliskość morza, Słowińskiego Parku Narodowego, jedynych w swym rodzaju a zarazem najpiękniejszych w Europie Wydm Ruchomych, nietypowy mikroklimat z właściwościami leczniczymi, urozmaicona rzeźba terenu, duża powierzchnia lasów, czyste i zdrowe środowisko wzbogacone bryzą morską oraz zabytki kultury, to główne walory turystyczne naszej Gminy.

Powierzchnia wynosi 21.608 tys. ha w tym 30% stanowią lasy, 9% wody. Gmina liczy 5,5 tys. mieszkańców (25 osób/km²). Jakże to posiada znaczenie dla wczasowiczów i turystów ocenicie Państwo sami.

Na terenie gminy zarejestrowanych jest 51 pomników przyrody min. dęby, buki, kasztanowce. Okoliczne lasy słyną z obfitości runa leśnego (jagody, borówki, żurawiny oraz grzyby) i zwierzyny łownej (wydzielone są cztery ośrodki łowieckie). Znajdują się 2 jeziora zatokowe Łębsko i Sarbsko oraz jeziora Czarne. Ciekawostką jest połączenie jeziora Łębsko z morzem w związku z tym można złowić również ryby morskie (śledzia, flądre)

W sezonie letnim Gmina Wicko jest licznie odwiedzana przez turystów i wczasowiczów. Jej tereny oferują wypoczynek nad jeziorem Łębsko w Żarnowskiej, nad j. Sarbsko w Nowęcinie i Sarbsku, w otulinie Słowińskiego Parku Narodowego w Wicku, Charbrowie, Łebieńcu, Szczenerzy i przy plaży nadmorskiej w Ulinii.

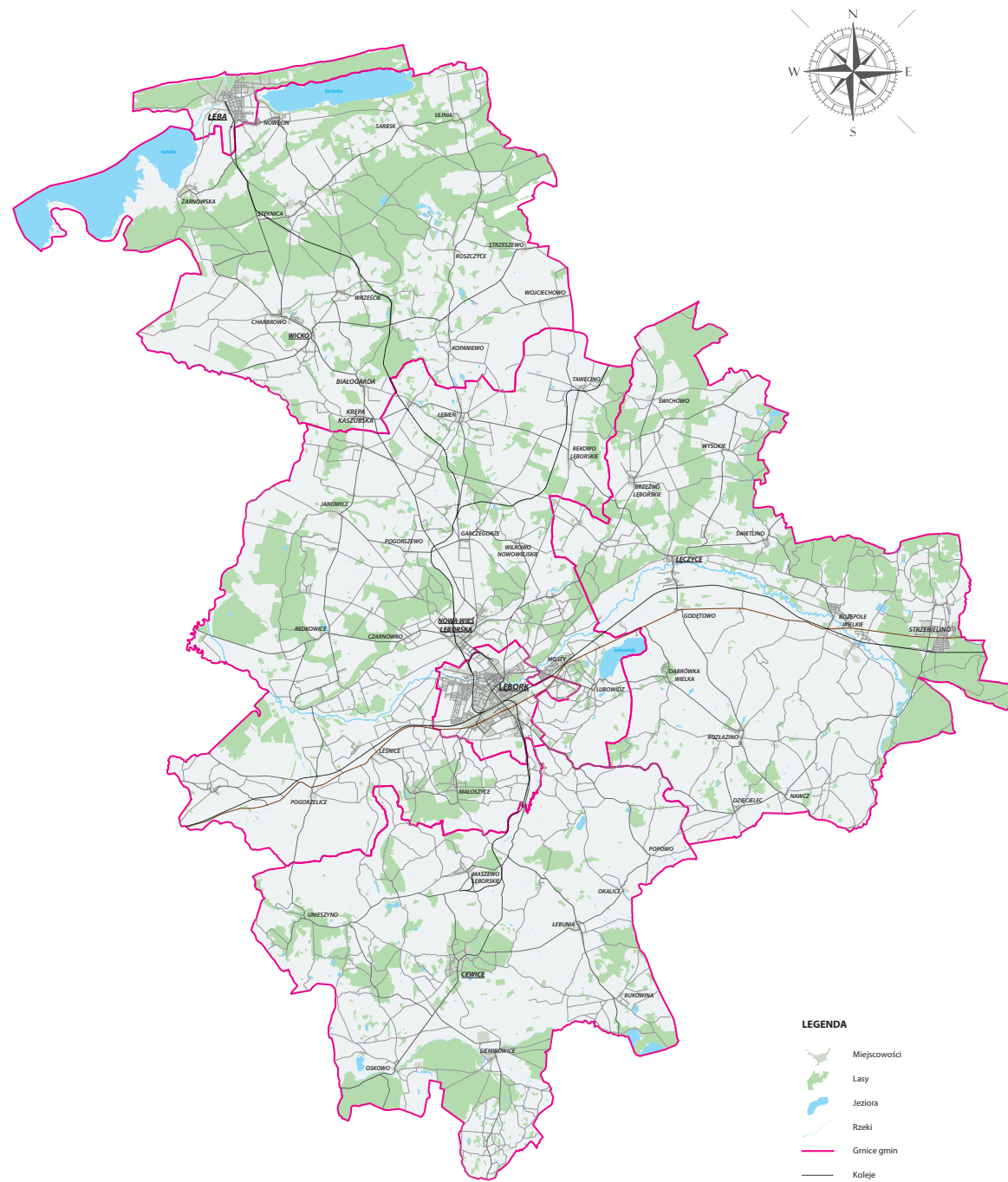
Park Dinozaurów

Podczas spaceru ścieżkami, mostami i kładkami nad stawami, trzęsawiskami poprzez trzcinę i w otoczeniu lasów poznajemy dziesiątki dinozaurów i innych stworzeń w skali 1:1, a wśród nich dwa kolosy: mający 45 metrów długości Seismosaurus i jedyny w Polsce Brachiosaurus o wysokości 13 metrów - Łebus Wydmozaurus.

Poraj

Znajduje się tam urokliwy pałac z 1895r. gdzie wcześniej znajdował się Instytut Badawczy, który z biegiem czasu urosł do rangi szkoły. W chwili obecnej znajduje się tam gospodarstwo agroturystyczne, gdzie można spędzić miłe chwile urozmaicone jazdą konną.

LEGENDA

- Miejscowości
- Lasy
- Jeziora
- Rzeki
- Granice gmin
- Koleje
- Drogi krajowe
- Drogi wojewódzkie
- Drogi powiatowe
- Drogi gminne

Miasto Łęborg

Powiat Łęborski

Gmina Łęczyce

Gmina
Nowa Wieś Łęborska

Gmina Cewice

Gmina Wicko

Gmina Miejska Łeba